

Zhe je velika rôsa na shitu, de ga perpoguje, némshki kmetovavzi s vervjo kaplize otreseno. To se pa takó storí: dva delovza potegneta verv po rosori, in se vstopita na konzih njive, od rosora do rosora verv nategujeta in shito otrésata.

(Dalje sledí.)

Sa vertnarize kaj.

De falata v zvetje ne gré, kar se vezhidel po kresu rado godí, naj se steblo salate kój pod perjem in tikama nad semljo, s ojstrim nosham napol saréshe; ta saresa ne shkodije salati pravnizh, ampak storí, de falata narmanj shternajst dni dalje terpi, bres de bi v zvetje vihrala. F. sh. A.

Šembilja.

Kdor koli perložnost ima, se pri nas z kmetam in rokodelcam večkrat pogovarjati, se bo lahko prepričal, kako terdno véro obá na takó imenovano Šembiljsko prerokvanje še dan današen stavita. Posébno so pa kerčme in čebelniške klopí že od nekdaj pripravne prižnice, na kterih prosti kmet in rokodelec praviga preroškiga duha iz polniga kozarca ali iz peržgane pipice vlečeta. Očitno krivico bi pa možkemu spolu delal, ko bi samo njega lette stare in neúmne navade, ktera iz nagle in nepresojene vere v Šembiljo izvira, dolžiti hotel; tudi ženske, ktere — kakor je znano v dobrih, slabih in abotnih navadah možake takó rade posnemajo — tudi ženske, rečem, posébno ob dolgih zimskih večerih od zaúpanja v te preroške marnje vnete, per kolovratu ali motovilu žalostne prihodne pergodbe, ktere se skorej v vsaki verstici Šembilje berejo, z trepecim glasam mladim deklicam pripovedujejo, in takó že v mladih sercih prazno in mnogokrat krivo véro cepijo.

De bodo pa moji pošteni kmetijski in rokodelski rojaki, od prazne vére Šembiljnega prerokvanja se prepričati zamogli, si bom perzadjal, tí, posebno od starih ljudi časteni Boginji venec, ki se ji ne spodobi, iz nje sive glave potegniti, in jo postaviti v tifte čase, kjer ljuč keršanstva še svestila in solnce praviga spoznanja še posijalo ni, postaviti med tiste naróde, ktorí so od malikovanja in nasledkov vraž oslepljeni, mlado Šembilko zibali in nje peljnice tkali. Zabuči tedaj zgodovinna trobenta in pokliči mi mogočniga Rimca in prebrisaniga Gerka iz kamnatiga gròba, tolmači še v današne čase ohranjene napise, pokaži njim razvaline tempeljnov, v kteriorih so nar dražji dišave iz kadilnic prot nébu puhtile, — in upanje imam, de prepričani bojo od golufije čez méro časténe prerokinje. — Babilonci in Kaldejei, Rimci in Gerki so Šembiljo tiste ženske imenovali, ktere so, brez de bi bile služabnice v kakimu posebnemu tempeljnu, po lastnim pričovanju od preroškiga duha navdane, prihodne reči oznanovale. Zavolj števila takih prerokinj, ktere začetek se v tamnih časih malikavstva zgubi, so se ljudje dolgo prepirali. Varo govorí od desetih, Suida od štirnjstih, še drugi od štirih, treh in nektéri le od dveh Šembilj. Zadnjič terdi Petit v svojih v letu 1686 od te čudne ženske spisanih bukvah, de je samo ena Šembilja in sicer v Jonii živila, kjer so po spričevanju Laktancija vse prave Šembiljske bukve v gerškemu spi-

sane bile. V njenim dolgimu življenju in dolgimu potovanju iše vzrok, de je bilo od več Šembilj govorjenje. Po spričevanju Plinja, rimskega pisárja, je prinesla neka stara baba rimskemu kralju Tarkvinju pervimu *) devetero bukev, terdila je, de so Šembiljske, ter mu jih za veliko denarjev ponudi. Kér jih pa Tarkvini zavoljo pre velike cene kupiti ni mogel, pobaše stara baba svoje kopita in ponudi, po tému, ko je troje sožgala, šestere za ravno tisto ceno, ktero je popred za vših devetero imeti hotla. Kralj, ktemu so se bukve zavoljo manjšiga števila še bolj precenjene zdele, odpravi zopet babo od sebe. Draga teržanka pobere zopet drugič svojih šestero kopit in jih verže, kakor popred, troje v ogenj. Pa še k tretjemu perkrevlja sitna baba po dvornih stopinjah in jih kralju k tretjemu ponudi, tóde ne drugači, kakor po pervi ceni, svoje troje zadnje bukve. Tarkvini jih vzame, nekaj zató, kér se mu je ta cela prigodba prav čudna zdela, nekaj pa zató, de bi bil že enkrat sitno babo od sebe odpravil, in kupi te troje bukve za ravno tisto ceno, za ktero bi bil malo pred vših devetero dobiti zamogel.

(Dalje sledí.)

Stare povésti is Ljubljane.

(Véliko obhajílo v zerkvi f. Marije Devize pred mostom v letu 1798). Preteženo nedéljo je ravno 46 let menilo, kér so bile pri zhaft. ozh. ozh. Franziskanerjih štir pridige na en dan in drugih f. opravil vezh. Vodnikove „Novize“ od leta 1798 to obhajilo takó le popishejo: „To nedelo so v zerkvi f. Marie Divize pred mostom s velikim veselam obhajali sa svelizhaniga sposnanje „Leonarda is Porto Maurizio Franziskanskiga ordna, kateri je lani v Rimi sa svelizhangia sposnan bil. So bile tri krajnske inu ena némshka pridiga. Visoko vredni profht graf Auerberg je peto masno pel. Silna mnoshiza ludi se je skup natekla. Sjutraj je pridigoval krajnsko g. Andrej „Shkotin fajmoshter v Sodrashizi; ob devetih nemshko g. korar inu mestni fajmoshter Heribert „graf Auerberg, sunaj zerkve pa Ozhe Frater-nus Terlip domazh kaplan v krajnskim jesiku. „Po poldne ob treh so bile vezhernize, ob štirih je bila krajnska pridiga, ktero je g. Matija Skumavez, kaplan per f. Petru, imel, inu litanije.“

(Somenj f. Petra in Pavla je bil v letu 1797 odpovedan). Tóle osnanilo beremo v Vodnikovih „Novizah“: „Ker se ta ob f. Petru in Pavlu osnaneni femejn v Lublani savol veliki-ga polskiga dela takrat nemore lahko skus 14 dni dershat, femejn f. Petra in Pavla popolnama ven oftane inu se bode namest tiga inu namest triafhkiga sejma, na 6 dan Roshenzveta, tó je na Finkushtni Torek sazhel inu skus 14 dni sapored dershal.“

Svunájna povést.

(Strašna plôha in tózha v Spodnjem Estrahu). 7. Velikitrovna popoldne ob štirih je jela tózha strashno rasgrajati in je rasgrajala neusmiljeno zele tri ure takó, de je bila semlja vezh ko zhevelj na debelo s tózho posúta. Po tózhi je pa taka plôha prishla, de so mislili, de je sodni dan. Tak potop je bil, de so hishe v vezh krajih vezh ko feshenj globoko v vodi stale; veliko pohishtev se je poder-

*) Tarkvini je kraljeval v Rimi od leta 617 do 578 pred Kristusovim rojstvom.